

Osman Gâzi'den Sultan Vahîdüddîn Han'a

Osmanlı Tarihi

1

Ömer Faruk YILMAZ

CAMLICA

İstanbul 2016

Kisaltmalar

a.e.	: Aynı eser
a.g.e.	: Adı geçen eser
a.mlf.	: Aynı müellif
AÜ	: Ankara Üniversitesi
a.y.	: Aynı yer
AY	: Arapça yazmalar
b.	: Bin, lbn
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
bibl.	: Bibliyografya
bk.	: Bakınız
bl.	: Bölüm
bs.	: Basım, baskı, tab'
c.	: Cilt
çev.	: Çeviren
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DTCF	: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
ed.	: Editör
Ed. Fak.	: Edebiyat Fakültesi
Evr.	: Evrak (Arşiv)
Far.	: Farsça
Fas.	: Fasikül
Fr.	: Fransızca
FY	: Farsça yazma
HH	: Hatt-ı Hümayûn
H.	: Hicrî
hak.	: Hakkında
hk.	: Hüküm
Hz.	: Hazreti
İÜ	: İstanbul Üniversitesi
Kar.	: Karton (Başbakanlık Arşivi)
Ks.	: Kısım (Başbakanlık Arşivi)
Ktb.	: Kütüphâne
M.Ö.	: Milattan önce
M.S.	: Milattan sonra
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
nr.	: Numara
nşr.	: Neşreden
s.	: Sahife
sy.	: Sayı
T	: Türkçe
TİEM	: Türk ve İslam Eserleri Müzesi
TOEM	: Târih-i Osmânî Encümeni Mecmuası
Trc.	: Tercüme, tercüme eden
TSM	: Topkapı Sarayı Müzesi
TSMA	: Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
TY	: Türkçe yazmalar
VGMA	: Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi
vr.	: Varak (yazma eserler için)
vd.	: Ve devamı
Zrf.	: Zarf (Başbakanlık Arşivi)

İçindekiler	5
Takdim	7
GİRİŞ	17
ANADOLU SELÇUKLULARI (TÜRKİYE SELÇUKLULARI)	17
Ak Koyunlu Devleti	27
Kara Koyunlu Devleti	28
Anadolu Selçuklularının Yıkılışı ve Beylikler Dönemi	28
ANADOLU'DA KURULAN BEYLİKLER	30
Eretna Beyliği ve Kadı Burhâneddîn Ahmed	31
Karamanoğulları	33
Eşrefoğulları	34
Hamidoğulları	34
Menteşeoğulları	35
Germiyanoğulları	35
Sahib Ataoğulları	37
Aydınoğulları	37
Saruhanogulları	38
Karesioğulları	38
Çobanoğulları	39
Candaroğulları	39
Pervâneoğulları	39
Alâiye Beyleri	39
Canik Beylikleri	40
Tâceddinoğulları	40
Ramazanoğulları	41
Dulkadiroğulları	41
İnançoğulları	42
Beylikler Devrinin Sonu	42
Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri, Osmanlılar ve İslâm Mefkûresi	43
Osmanlıların Menşei: Kayılar	46
Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri Hakkında	49
ERTUĞRUL GÂZİ	53
Ertuğrul Gâzi'nin Hacı Bektâş-ı Vefî ile Görüşmesi	57
Ertuğrul Gâzi'nin İnegöl Seferi	58
Ertuğrul Gâzi'nin Vefatı	58
Ertuğrul Gâzi'nin Şahsiyeti ve Devrinin Husûsiyetleri	61
Ertuğrul Gâzi'nin Annesi Hayme Ana	62
Ertuğrul Gâzi'nin Türbesi	64
Ertuğrul Gâzi Mescidi	66
Osmanlılarda "Alp"lik	67
OSMAN GÂZİ	71
Osman Gâzi ve Osmanlı Devleti	73

Orhan Gâzi'nin Doğumu	76
Osmanlı Tarihinin İlk Muhârebesi: Ermenibeli Müsâdemesi	76
Osman Gâzi'nin İlk Kale Fethi: Kulacahisâr'ın Alınması	77
Osmanlılara Karşı İlk İttifak ve Ekizce Zaferi	77
Karacahisâr'ın Fethi ve Selçuklu Sultanının Osman Gâzi'ye Ferman Göndermesi	78
Osman Gâzi'nin Sakarya'nın Kuzeyine Akınları	80
Bileciğin Fethi ve Orhan Gâzi'nin Evlenmesi	80
İnegöl'ün Fethi	83
Osman Gâzi'nin İstiklâlini İlân Etmesi	84
Yurthisar, Yenişehir Kalelerinin Fethi ve Yenişehir'in Merkez Yapılması	86
Köprühisar'ın Fethi	86
Dinboz Zaferi, Kete ve Kestel'in Fethi ve Bizans Tekfurlarının Taarruzları	87
Osmanlı Tarihi'nin İlk Askerî Anlaşması	88
Bizans-Moğol İttifakı	89
İznik'in İlk Muhâsarası ve Yalova Akını	89
İmralı Adası'nın Fethi ve Osmanlıların Marmara Denizi Sahillerine Dayanmaları: Koçhisarın Fethi	90
Harmankaya Tekfuru Köse Mihal'in Müslüman Olması	91
Maramara Sahillerinde Yeni Fetihler ve Çavdaroğlu Hâdisesi	92
Bursa'nın Fethi Hazırlıkları	92
Orhan Gâzi'nin Büyük Oğlu Şehzâde Süleyman Paşa'nın Doğumu	94
Karatekin, Ebesuyu, Karacabey, Tuzpazarı, Kapucuk ve Keresteci Kalelerinin Fethi	94
Akça Koca'nın Kocaeli Fütûhatı	94
Osman Gâzi'nin Oğlu Orhan Gâzi'yi Yerine Vekil Tayin Etmesi	95
Mudanya, Gemlik, Ayanköy, Karamürsel, Orhaneli'nin Fethi	95
Bolu, Kandira, Ermenipazarı ve Devehisarı Kalelerinin Fethi	95
Şeyh Edebâli Hazretlerinin Vefâtı	96
Osman Gâzi'nin Vefâtı	97
Osman Gâzi'nin Ünvânı	102
Osman Gâzi'nin Şahsiyeti	102
Osman Gâzi'nin Bir Vasiyetnâme Şeklinde Olan Şiiri	104
Osman Gâzi'nin Bıraktığı Miras ve Hizmetleri	105
Osman Gâzi Devrinde İdâre ve Teşkilât	107
Osman Gâzi'nin Para Bastırması	109
Osman Gâzi Zamanındaki Hukuk ve Kânunlar	110
Osman Gâzi'nin Saltanat Devri Hakkında Bir Mütâlaa	112
Osmanlı Devleti'nin Mânevî Temelleri	114
Ahîlik	116
Osmanlı Devleti'nde Gazâ Kuvvetleri: Akıncılar	121
Osmanlılarda 'Alem	123
İleriye Bakmak Hayırlıdır	124

Osman Gâzi'nin Rüyası	124
Osman Gâzi Devrinin Kumandanları:	127
Sarı Batı (Yatı)	127
Samsa Çavuş	127
Hasan Alp	128
Turgud Alp	128
Aydoğdu Bey	128
Balabancık	129
Mihal Gazi	129
Akça Koca	130
Konur Alp	131
Osman Gâzi Devrinde Yabancı Devlet Adamları	133
Osman Gâzi Devri Kronolojisi	135
ORHAN GÂZİ	137
Orhan Gâzi'nin Osmanlı Tahtına Cülûsu	139
Sultan Birinci Murad Han'ın Doğumu	139
Orhan Gâzi'nin Alâüddîn Ali Paşa'yı Vezir Tayin Etmesi	140
Bursa'nın Fethi	140
Samandıra ve Aydos Kalelerinin Fethi	142
Akça Koca, Konur Alp'in Vefâtı ve Marmara Sahillerinin Fethi	145
Maltepe (Pelekanon) Zaferi	145
İznik'in Fethi ve Ayasofya'nın Câmiye Çevrilmesi	146
Bizans'la Anlaşma	147
Taraklı, Mudurnu ve Göynük'ün Fethi	149
Gemlik'in Fethi	149
Âşık Paşa'nın Vefâtı	149
Kirmastı, Mihaliç ve Ulubat Kasabalarının Fethi ve Karesi Beyliği Topraklarının İlhâkı	152
İzmit ve Koyunhisarı Kalelerinin Fethi	152
Hereke, Yalova ve Armutlu Kasabalarının Fethi	153
Rumeli'ye Geçişlerin Başlaması ve Bizans'la Yakın Münâsebetler	154
Orhan Gâzi'nin Üsküdâr'a Gelmesi	156
Süleyman Paşa'nın Gelibolu Yarımadasındaki Fetihleri	157
Rumeli'de İlk Müslüman-Türk Ahâlisinin İskânı	161
Bolu ve Ankara'nın Fethi	162
Süleyman Paşa'nın Vefâtı	163
Şehzâde Halil'in Esir Düşmesi	165
Şehzâde Murad'ın Rumeli'ye Gönderilmesi ve Edirne'nin Fethinin Başlaması	166
Orhan Gâzi'nin Vefâtı ve Şahsiyeti	168
Orhan Gâzi Devrinin Husûsiyetleri	170
İlk Askerî Ocağın Teşkil Edilmesi	172
Orhan Gâzi Zamanındaki Hukûk ve Kânunlar	174

Orhan Gâzi'nin Bıraktığı Miras	178
Alâüddîn Ali Esved Karahisârî (Kara Hoca) ve Orhan Gâzi	178
Sultan Orhan Gâzi'nin Oğlu Sultan Murad Han'a Nasihati	180
Orhan Gâzi Hakkında Batılı Tarihçilerin Şehâdetleri	182
Orhan Gâzi Devrinin Gâzi ve Beyleri	184
Rahmancık	184
Gâzi Mürsel	184
Emir Ali Gâzi	185
Ali Gâzi	185
Gözcü Baba	185
Geyikli Baba	185
Şehzâde Süleyman Paşa	188
Yakub Bey (Ece Yakub)	188
Gâzi Fâzıl Bey	189
Lala Şahin Paşa	189
Orhan Gâzi Devrinde Yabancı Devlet Adamları	189
Orhan Gâzi Devri Kronolojisi	192
SULTAN BİRİNCİ MURAD HAN (HÜDÂVENDİGÂR)	195
Sultan Birinci Murad Han'ın Cülûsu	197
Yıldırım Bâyezid Han'ın Doğumu	198
Karadeniz Ereğlisi'nin Fethi	198
Ankara'nın İtaat Altına Alınması	198
Anadolu'da Yeni Yerlerin İtaat Altına Alınması ve Bizans'la Mücadeleler	199
Sultan Birinci Murad Han Devrinde Devlet Teşkilâtı	199
Çorlu, Keşan, Dimetoka, Pınarhisâr, Babaeski, Lüleburgaz ve Edirne'nin Fethi	200
Gümlüce, Eski Zağra, Yenice ve Filibe'nin Fethi	202
Bizans Osmanlı Devleti'ne Tâbi Oluyor	203
Sırp Sındığı (Birinci Çirmen) Zaferi (1364)	203
Biga'nın Fethi	206
Raguza (Dubrovnik) Cumhuriyeti'nin Osmanlı Himâyesine Girmesi	206
Gelibolu'nun Elden Çıkması	207
Kızılağaç Yenicesi, Yanbolu, İslimye, Samakov ve İhtimam'ın Fethi	207
Karınova, Aydos, Pınarhisar, Vize, Kırkkilise ve Sözebolu'nun Fethi	208
Edirne'nin Başşehir Yapılması	208
İkinci Çirmen Muhârebesi ve Yeni Fetihler	209
Karamanoğulları ve Germiyanoğulları İle Münâsebetler	213
Balkanlarda Yeni Fetihler	215
Candaroğulları Beyliği İle Münâsebetler	216

Karamanoğulları İle Mücadelelerin Devam Etmesi	218
Şehzâde Bâyezid "Yıldırım" Ünvanını Alıyor	221
Çandarlı Hayreddin Paşa'nın Vefâtı	222
Osmanlılara Karşı Balkan İttifakı	222
Bulgaristan'ın Fethi	226
Birinci Kosova Meydan Muhârebesi ve Zaferi	228
Murad Hüdâvendigâr'ın Duâsı	232
Sultan Birinci Murad Han'ın Şehâdeti	237
Sultan Birinci Murâd Han'ın Şahsiyeti	238
Birinci Kosova Zaferi'nin Netîceleri	240
Gâzi Sultan Murad Hüdâvendigâr Han'ın Devrinde Adalet ve Hukûk	242
Yabancı Tarihçilere Göre Sultan Murad Hüdâvendigâr	242
Sultan Birinci Murad Han'ın Annesi Nilüfer Hâtun	244
Sultan Birinci Murad Han Devrinde Yabancı Devlet Adamları	244
Sultan Birinci Murad Han Devri Kronolojisi	248
SULTAN YILDIRIM BÂYEZİD HAN	249
Yıldırım Bâyezid Han'ın Cülûsu	251
Çelebi Mehmed Han'ın Doğumu	252
Sırbistan'ın Tâbiyyet Altına Alınması	253
Bulgaristan ve Bosna Fütûhatı	253
İtalya, Venedik ve Ceneviz Elçilerinin Gelmesi	253
Anadolu Beyliklerinin Osmanlılara Karşı İttifakı	254
Saruhan, Aydın, Germiyan ve Menteşe Beyliklerinin İlhakı	256
Alaşehir'in Bizans İmparatoru Tarafından Yıldırım Bâyezid Han'a Teslim Edilmesi	257
Hamidoğulları ve Teke Beyliklerinin İlhakı	257
Karaman Seferi ve Konya Muhâsarası	258
İlk Osmanlı Deniz Donanmasının Kurulması ve Deniz Seferleri	259
Sultan Bayezid'in Bizans İmparatorlarını Tayin Etmesi ve İstanbul'un İlk Muhâsarası	262
Eflak Meselesi, Mirça'nın Esir Olması	264
Candaroğulları Beyliği ve Kastamonu'nun İlhakı	265
Amasya'nın Osmanlı Topraklarına İlhakı	267
Tırnova, Silistre, Niğbolu ve Vidin'in Fethi	267
İstanbul'un İkinci Muhâsarası	269
Niğbolu Zaferi	269
Arnavutluk ve Macaristan-Eflak Akınları	278
Anadolu Hisarı'nın (Güzelcehisar) İnşası	278
İstanbul'un Üçüncü Muhâsarası	280
Yıldırım Bâyezid Han'ın Yunan ve Mora Seferleri	282
Akçay Zaferi ve Karamanoğulları Beyliği'nin İlhakı	283
Karadeniz Beyliklerinin İlhakı	283
Kadı Burhaneddin'in Vefâtı ve Beyliğinin Osmanlı'ya İlhakı	285

Dulkadiroğulları Beyliği İle Münâsebetler	285
Mısır Memlûkları İle Münâsebetler	286
İstanbul'un Dördüncü Muhâsarası	286
Emir Timur Han ve Şahsiyeti	287
Emir Timur İle Yıldırım Bâyezid Han Arasında İhtilaf Çıkması	290
Ankara Muhârebesi'ne Doğru: Timur'un Sivas'ı Muhâsarası	292
Ankara Meydan Muhârebesi	293
Yıldırım Bâyezid Han Devri Hakkında Bir Mütâlaa	300
Yıldırım Bâyezid Han'ın Vefâtı Meselesi	301
Ankara Muhârebesi'nden Sonra Osmanlı Devleti	304
Yıldırım Bâyezid Han'ın Şahsiyeti	304
Yıldırım Bâyezid Han Devrinde Adâlet ve Hukûk	305
Osmanlılarda İlk Dârüşşifâ (Hastahâne)	307
Bahriye Askerî Sınıfı	307
Yıldırım Bâyezid Han'ın Annesi Gülçiçek Hâtun	307
Yıldırım Bâyezid Han'ın Bir Gazeli	308
Yıldırım Bâyezid Han ve Somuncu Baba	308
Osmanlı İdâresinde Adıyaman	310
Osmanlı İdâresinde Afyon	311
Bu Yemini Sana Geri Veriyorum	311
Bre Doğan! Bre Doğan!..	312
Çal Çoban Çal, Senden Bahtiyar Yoktur	313
Yıldırım Bâyezid Han Devrinde Yabancı Devlet Adamları	315
Yıldırım Bâyezid Han Devri Kronolojisi	316
FETRET DEVRİ (1402-1413/H. 804-816)	319
Kardeşler Arasında Hâkimiyet Mücadelesi	319
Fetret Devrinin Diğer Vak'aları	326
Süleyman Çelebi'nin Mevlidi'n-Nebî Manzûmesini Kaleme Alması	326
İstanbul'un Beşinci Muhâsarası	327
SULTAN ÇELEBİ (BİRİNCİ) MEHMED HAN	331
Çelebi Mehmed Han'ın Edirne'de Osmanlı Tahtına Cülûsu	333
Çelebi Mehmed Han'ın Fetret Devrinden Sonraki İlk İcraatları	333
Osmanlı-Karamanoğlu Münâsebetleri	338
İzmiroğlu Cüneyd Bey'in İsyânı	339
Çelebi Mehmed Han'ın İlk Karaman Seferi ve Konya Muhâsarası	341
Arnavutluk'a Yapılan Fetih Harekâtı	343
Şâir Ahmedî'nin Vefâtı	343
Osmanlı Donanmasının Adalar Seferi	348
Osmanlı-Venedik Deniz Muhârebesi	348
Eflak Voyvodası Mirça'nın Haraca Bağlanması	351
Osmanlı-Venedik Sulhü ve Avrupa'ya Giden İlk Osmanlı Elçisi	352
Macar Seferi	353
Candaroğulları Beyliği Topraklarının Osmanlı'ya İlhâkı	353

Arnavutluk'ta Avlonya'nın Fethi	354
Şehzâde Murad Bey'in (Sultan İkinci Murad) Amasya Vâililiğine Tayini	354
Samsun Havâlisinin Fethi	354
Tatar Aşiretlerinin Rumeli'ne Nakli	356
Bursa'da Yeşil Câmî'nin İnşa Edilmesi	356
Hereke, Gebze, Darıca, Kartal ve Pendik Taraflarının Geri Alınması	357
Anadolu'da, Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal'in, Rumeli'de Şeyh Bedreddin'in İsyanı	357
Şehzâde Mustafa Meselesi	360
Çelebi Sultan Mehmed Han'ın Vefâtı ve Şahsiyeti	362
Sultan Çelebi Mehmed Han'ın Bir Gazeli	365
Mekke ve Medine'ye Vakfedilen Bir Hizmet: Surre Alayları	366
Çelebi Mehmed Han'ın Annesi Devlet Hatun	367
Çelebi Mehmed Han Devrinde Yabancı Devlet Adamları	368
Çelebi Mehmed Han Devri Kronolojisi	369
SULTAN İKİNCİ MURAD HAN	371
Sultan İkinci Murad Han'ın Bursa'da Osmanlı Tahtına Cülûsu	373
Bizans'tan Elçilerin Gelmesi ve Düzmece Mustafa Meselesi	373
Azab İsmiyle Yeni Piyâde Sınıfının Teşkilî	376
Ulubat Hâdisesi	378
Mevlîdî'n- Nebî Eserinin Sahibi Süleyman Çelebi'nin Vefâtı	382
İstanbul'un Altıncı Muhâsarası ve Bizans'a Baskı	386
Küçük Şehzâde Mustafa Çelebi'nin İsyanı	387
Avrupa'dan Elçilerin Gelmesi	388
Cenevizlilerle Anlaşma Yapılması	388
Candaroğlu Isfendiyâr Bey'in İtaat Altına Alınması	389
İzmiroğlu Cüneyd Bey'in İdâm Edilmesi	389
Menteşe ve Teke Beyliklerinin Osmanlı İdâresine Alınması	391
Karamanoğulları Beyliği ile Mücadele	392
Sultan Murad Han'ın Rumeli'deki Fetihleri ve Haçlı İttifakları	394
Germiyanoğlu Topraklarının Osmanlı'ya İlhâkı	396
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Edirne'de Dünyaya Gelmesi	397
Şâir Şeyhî'nin Vefâtı	397
Çandarlı İbrâhim Paşa'nın Vefâtı	398
Emîr Sultan (Buhârî)'in Vefâtı	399
Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Vefâtı	399
Selânik'in Fethi ve Venediklilere Karşı Gelibolu Zaferi	402
Yanya'nın Fethi	403
Karamanoğlu İbrahim Bey Meselesi	404
Sırbistan Meselesinin Halledilmesi	405
Osmanlı Ordusu'nun Macaristan Akınları	407
Vlad Drakul'un Gelibolu'da Hapsedilmesi ve Semendire'nin Fethedilmesi	407
Almanya Kralı'nın Osmanlı Ordularına Yenilmesi ve Kaçması	408

Osmanlı Ordularının Belgrad'ı Muhâsarası	409
Macar Ordularının Taarruzları ve Jan Hunyad	409
Edirne Segedin Anlaşması	412
Sultan İkinci Murad Han'ın Saltanattan Çekilmesi: Evlâdımızın Pâdişahlığını Görelim	412
Segedin Anlaşmasının Macaristan Tarafından İhlâli ve Osmanlı'ya Harb İlan Edilmesi	414
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Babasına Emir Vermesi	415
Varna Meydan Muhârebesi ve Osmanlı Zaferi	417
Mora ve Arnavutluk Seferleri	425
İkinci Kosova Meydan Muhârebesi ve Zaferi	426
Rumeli Seferleri	432
Sultan İkinci Murad Han'ın Vefâtı, Şahsiyeti ve Hizmetleri	433
Baltacılar Teşkilâtının Kurulması	438
Sultan İkinci Murad Han ve Hat Sanatı	438
Sultan Murad Han'ın Saltanattan Ferâgat Etmesinin Sebebi	439
Sultan İkinci Murad Han'ın Vasiyetnâmesi	445
Sultan Murad Han'ın Türkçe Hassasiyeti	445
Kadı ve Şeyhülislamlık (Müftülük) Makamının İhdâs Edilmesi	446
Hiç Kimseyi Küçümseme ve Hafife Alma	448
Ey Oğul! Sakın Adâleti Bırakma!..	449
Sultan İkinci Murad Han Devrinde Yabancı Devlet Adamları	450
Sultan İkinci Murad Han Devri Kronolojisi	451
FÂTİH SULTAN MEHMED HAN	453
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Doğumu	455
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Annesi	455
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Yetiştirilmesi ve Cülûsu	459
Cülûs Tebriki İçin Gelen Elçilerle Sulh Muâhedelerinin Yenilenmesi	466
Bizans Entrikası Şehzâde Orhan Meselesi	466
"Muhammediyye" Nâzımı Yazıcıoğlu Mehmed Bîcân'ın Vefâtı	467
Karaman İsyânının Bastırılması ve Menteşe Beyliği'nin İlhâkı	469
Yeniçerilerin İsyân Teşebbüsleri ve İlk Cülûs Bahşîşi	472
Kütahya'nın Anadolu Beylerbeyliği Merkezi Yapılması	473
Rumeli Hisârı'nın İnşası	473
İstanbul'un Fethi: İstanbul'un Kısa Târîhi	477
İstanbul'un Müslümanlar Tarafından Muhâsaraları	483
İstanbul'un Osmanlılar Tarafından Muhâsaraları	484
İstanbul'un Tarihî ve Stratejik Ehemmiyeti	484
Fetih Müjdesi	487
İstanbul'un Fethini Hazırlayan Sebepler	489
Fetihten Önce Bizans'ın Durumu	492

Osmanlı Ordusunun Maddî ve Manevî Kuvveti	493
İstanbul'un Fethine Karşı Çıkılıyor	496
Bu Milletle İstanbul'u Değil Dünyâyı Fethederim	497
Fetih Ordusu Edirne'den Hareket Ediyor	498
Osmanlı Ordusunun Harb Düzeni	502
Bizans'ın Müdâfaa Düzeni	504
İstanbul'un Muhâsarası Karşısında Avrupa Devletleri	508
İmparatora Teslim Teklifi Yapılması ve Muhâsaranın Başlaması	509
Havan Topu İcâd Ediliyor	513
Gemiler Karadan Yürütülüyor	515
Haliç'te Yapılan İlk Köprü	521
Fetih Esnâsında Cereyan Eden Fevkalâde Hâdiseler	522
Pâdişâh Bir An Önce Fethi Arzuluyor	522
Fetih İnşâallâh Müyesser Olacak	523
İstanbul'un Fethine Mânevî Ricâlin Yardımı	524
Fethe Doğru	526
Tekerlekli (Yürür) Kule İcâd Ediliyor	529
Bizans Surlarında Bir Kahraman: Ulubatlı Hasan	535
Son Hücum ve Fetih	537
"İnsanların Güvendikleri Her Türlü Silahları ve Malzemeleri Hazırladık"	540
Bizans İmparatoru Kostantin Dragazes	540
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Şehre Girişi	542
Ayasofya İlk Cumaya Câmi Oluyor	545
İstanbul Pâyitaht Oluyor	549
Ebû Eyyûb El-Ensârî Hazretlerinin Kabrinin Bulunması	549
Fâtih'in Fetih Sonrası Mekke Şerifine Gönderdiği Mektup	554
İstanbul'da Sahâbe-i Kirâm Kabir ve Makamları	557
İstanbul'un Fethinin Netîceleri	559
Şehzâde Orhan Meselesi	562
İstanbul'un Fethi Hakkında Bir Mütâlâa	563
Bizans İmparatoru İçin Söylenen "Çarpışarak Öldü" Hikâyesi	564
Fâtih Ordularının Şehre Açık Kapıdan Girdikleri İddiası	565
Fâtih Sultan Mehmed Han'ın Galata Halkına Verdiği Emannâme	567
Mısır Sultanına Yazılan Fetih Müjdesi Mektubu	568
Patrik ve Patrikhâne Meselesi	569
İstanbul'un İdâresinin Tanzim Edilmesi	571
İstanbul Kadılığına Hızır Çelebi'nin Tayini	572
Çandarlı Halil Paşa'nın Azli ve İdâm Edilmesi	572
İstanbul "İslâmbol" Oldu	575

Osmanlı Padişahları

Takdim

Osmanlı Devleti, şüphesiz ki, târihte yer alan en büyük devletlerden biridir. Osmanlıların kurduğu medeniyet İslâm inanç ve itikadına dayanıyordu. Denilebilir ki, İslâm Medeniyeti'nin dünya hâkimiyetini Osmanlılar temsil etmişlerdir.

Osmanlı'yı tanımak ve anlamak, siyâsî ve askerî târihinin yanında, içtimâî, iktisâdî, hukûkî, idârî teşkilât ve medeniyet târihini; maârif, din, tasavvuf ve fikir hayatının husûsiyetlerini de bilmekle mümkün olur.

Halbuki, Osmanlı hakkında bilinenler, bilinmesi gerekenler yanında çok azdır. Çünkü arşiv vesikalarının henüz çok az kısmı tasnif edilebilmiş, kütüphanelerde bulunan çok sayıda eser de henüz bütün teferruatıyla istifâdeye arz edilememiştir.

Şurası da sevindiricidir ki, bugün Osmanlı târihinin çeşitli devirlerine âit araştırmalar artarak devam etmekte, her gün yeni vesikalar bulunmakta ve birçok mesele açığa çıkarılmaktadır.

Bu eser hazırlanırken yeni vesika ve araştırmalardan da mümkün olduğu kadar istifâde edilmiştir. Görmek imkânını bulamadığımız kaynaklar ve yeni araştırmalar da mutlaka vardır. Fakat bu hal, hiçbir istisnası olmamak şartıyla her müellif ve her telif eser için bahis mevzuudur. Burada en mühim Osmanlı târihi kaynaklarının yazma ve basmalarından, mümkün olabileceği kadar arşiv vesikalarından ve telif eserlerden istifâde edilmiştir.

“Osman Gâzi'den Sultan Vahîdüddîn Han'a Osmanlı Târîhi” ismini verdiğimiz bu eser, siyâsî ve askerî hâdiseleri kronolojik olarak anlatmakla beraber, kısa da olsa ictimâî hayat, ilmiye ve teşkilât mevzularını da ihtivâ etmektedir. Esere, Anadolu Selçuklu Devleti târihinin kısa bir hülâsası ile giriş yapıldı. Moğol istilâsı ile başlayan beylikler devri ve Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu hazırlayan sebepler kaydedildi. Ertuğrul Gâzi'den itibâren sıra ile her pâdişâh devrinin vukûatı yer aldı.

Padişahların hayatları, yetişmeleri, şahsiyetleri, devirlerinin vukûatı, meşhûr kişilerin hayatları ve vefâtları, pâdişâhların ve vâlîde sultanların hayır eserleri, hizmetleri, yabancı devletlerle münâsebetleri, devirlerindeki yabancı devlet adamları ve en sonunda da kısa kronolojileri yazıldı. Hâdiseler anlatılırken mevzularla alâkalı çeşitli menkıbelere de yer verildi.

Yapılan iktibaslar dipnotlarla gösterildi. Metinler harita ve resimlerle desteklendi. Osmanlı Devleti resmî kıyâfetleri hakkında okuyucularımızın bilgisi olması maksadıyla metinlerin arasına Osmanlı kıyâfet resimleri konuldu.

Bu vesîle ile muhteşem târimimizin altı buçuk asrını ihtivâ eden “Osman Gâzi'den Sultan Vahîdüddîn Han'a Osmanlı Târîhi”nin okuyucularımıza faydalı olması en hâlisâne temennimizdir.

ÇAMLIĞA

İstanbul 2016